

Misstänkt konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet – städtjänster

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Det misstänkta förfarandet

Konkurrensverket inledde på eget initiativ i maj 2017 en utredning enligt konkurrenslagen (2008:579), KL, av Samhall AB:s (Samhall) agerande vid försäljning av städtjänster.

Inom ramen för utredningen har Konkurrensverket bland annat analyserat Samhalls kalkylmodeller och rutiner för prissättning. Vidare har ett antal kalkyler som Samhall använt vid deltagande i offentliga och privata upphandlingar 2016–2017 granskats. Konkurrensverket har även jämfört Samhalls priser med konkurrenternas priser i offentliga upphandlingar.

Bakgrund

Bakgrunden är ett större antal klagomål som avser Samhalls försäljning av städtjänster. Dessa klagomål, sammanlagt 18 stycken, har inkommit till Konkurrensverket efter det att bestämmelsen om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet infördes i KL den 1 januari 2010.¹ Sex av klagomålen har inkommit under utredningens gång.²

Flertalet av dessa klagomål har gällt specifika anbud som Samhall har lämnat i offentliga upphandlingar av städtjänster. Klagandena har gjort gällande att

---

¹ Dnr 99/2012, dnr 293/2012, dnr 299/2012, dnr 600/2013, dnr 770/2013, dnr 820/2014, dnr 308/2015, dnr 716/2015, dnr 409/2016, dnr 607/2016, dnr 78/2017, dnr 145/2017, dnr 607/2017, dnr 16/2018, dnr 86/2018, dnr 176/2018, dnr 405/2018 och dnr 410/2018.

² Dnr 607/2017, dnr 16/2018, dnr 86/2018, dnr 176/2018, dnr 405/2018 och dnr 410/2018.

Samhall har lämnat ett för lågt pris. Samtliga klagomål mot Samhall har avskrivits från vidare utredning utifrån Konkurrensverkets prioriteringspolicy.

Konkurrensverket har även i andra sammanhang uppmärksammats på Samhalls försäljning av städtjänster och att vissa privata aktörer anser att Samhalls prissättning av städtjänster snedvrider konkurrensen på marknaden.

Det är mot denna bakgrund som Konkurrensverket har funnit anledning att öppna en utredning för att samlat analysera Samhalls förfaranden vid prissättning av städtjänster i Sverige.

Samhall

Samhall är ett helägt statligt bolag. Företaget har till uppdrag att skapa utvecklande arbeten åt personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (kärnuppdraget). Utvecklande arbeten ska skapas genom att Samhall producerar efterfrågade varor och tjänster. Uppdraget regleras i Samhalls bolagsordning, bolagsstämans beslut och i ägaranvisningarna. Anvisningarna av arbetslösa personer med funktionsnedsättning till Samhall görs av Arbetsförmedlingen.

För kärnuppdraget erhåller Samhall en merkostnadsersättning från staten. För 2017 uppgick merkostnadsersättningen till 4,4 miljarder kronor med ett mål att ge arbete åt personer med funktionsnedsättning motsvarande 29,4 miljoner lönetimmar. Merkostnadsersättningen ska täcka kostnader för bland annat lägre arbetstakt hos medarbetarna, utvecklingsinsatser, anpassade arbetsplatser samt att uppsägningar inte sker vid arbetsbrist. I övrigt sker en stor del av finansieringen genom kundintäkter.

Samhalls bolagsordning anger att verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer samt på marknads villkor varvid ska iakttas att övriga näringslivet inte utsätts för osund konkurrens.³ Enligt den hållbarhetspolicy som beslutats av Samhalls styrelse får merkostnadsersättningen inte användas för att konkurrera.⁴

Samhall hade ca 23 000 anställda under 2017 och intäkterna samma år uppgick till 8,3 miljarder kronor. Förutom merkostnadsersättningen mottog Samhall även bidrag för andra typer av uppdrag som t.ex. utvecklingsanställningar. Den större delen av intäkterna vid sidan av merkostnadsersättningen kom dock från försäljning. Nettoomsättningen var 3 miljarder kronor, varav 2 miljarder kronor från

³ Samhalls bolagsordning, antagen vid bolagsstämman den 28 april 2018.

⁴ Se Samhalls hållbarhetspolicy, antagen av Samhalls styrelse den 26 april 2018 (https://samhall.se/wp-content/uploads/2018/05/Hallbarhetspolicy_2018-1.pdf) "Prissättningen ska följa svensk konkurrenslagstiftning och EU:s konkurrensregler. Våra kunder får betala för den faktiska prestationen och statens merkostnadsersättning får inte användas för att konkurrera med priset."

segmentet tjänster där bland annat städtjänster ingår. Andra segment inom Samhall är bemannade lösningar och industri/förpackning/montering.⁵

Samhall erbjuder städtjänster till offentliga och privata kunder i olika miljöer såsom kontor, trapphus, butiker och skolor. Vanligt förekommande tilläggs-tjänster är fönsterputs, golvvård, mattstädning och tillhandahållande av förbrukningsmaterial.

För delar av vissa uppdrag använder sig Samhall av underleverantörer. Utredningen visar att detta endast sker i liten omfattning.

Europeiska kommissionens utredning om statligt stöd

Europeiska kommissionen (kommissionen) har i ett beslut från december 2017 rörande Samhall⁶ slagit fast att svenska staten har gett Samhall statligt stöd som är oförenligt med den inre marknaden. Orsaken till detta är bland annat att svenska staten vid tidpunkten för kommissionens granskning inte haft tillräckliga system för att säkerställa att merkostnadsersättningen inte överstiger kostnaderna för att fullgöra Samhalls allmännyttiga uppdrag.

Svenska staten har åtagit sig att genomföra förändringar för att det statliga stödet till Samhall ska vara förenligt med EU:s regelverk. Kommissionen har accepterat dessa åtaganden. Åtagandena ska vara genomförda senast den 31 december 2018.

Svenska staten har bland annat åtagit sig att se till att ersättningen till Samhall inte överstiger vad som krävs för att täcka Samhalls nettokostnader för uppdraget. Staten har även åtagit sig att säkerställa kontroll av överkompensation och återbetalning vid sådan eventuell överkompensation. De nya reglerna om merkostnadsersättningens storlek, Samhalls redovisning samt statens kontroll av denna och återkrav av eventuell överkompensation kommer att regleras i förordningen (2018:1528) om statlig ersättning till Samhall Aktiebolag för en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse som träder i kraft den 1 januari 2019.

I kommissionens beslut anges att det är viktigt att Samhall tillämpar marknadsmässiga priser eftersom för lågt satta priser påverkar ersättningsmekanismens trovärdighet. Kommissionen anser att Samhall tillämpar marknadsmässiga priser då statistik över vunna upphandlingar talar för detta och Samhall har fastställda rutiner för att beräkna marknadsmässiga priser. Även regeln om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet och Konkurrensverkets tillsyn enligt densamma ligger till grund för kommissionens slutsats att Samhall tillämpar marknadsmässiga priser.

---

⁵ Samhalls års- och hållbarhetsredovisning 2017.

⁶ Ärende SA.38469 (2017/E).

Konkurrensverkets utredning

Huvudsakliga utredningsåtgärder

I ärendet har uppgifter inhämtats från Samhall och andra marknadsaktörer genom möten och ålägganden att tillhandahålla uppgifter. Konkurrensverket har bland annat ålagt Samhall att svara på frågor om företagets prissättning samt inkomma med priskalkyler för ett flertal utvalda offentliga och privata upphandlingar. Konkurrensverket har vidare begärt in information från privata aktörer på städmarknaden om deras prissättning och kalkyler, i syfte att jämföra med Samhalls prissättningsmodell och prissättning i enskilda upphandlingar. Konkurrensverket har även varit i kontakt med Samhalls kunder på den privata marknaden för att få en beskrivning av Samhall som leverantör och få en bild av eventuella prisskillnader i förhållande till konkurrerande städföretag.

Marknaden

Under 2017 fanns det ca 9 000 städföretag i Sverige. Av dessa hade 82 procent färre än fem anställda och en halv procent hade fler än 200 anställda.⁷

Några av de största aktörerna inom städtjänster är ISS Facility Services AB, Sodexo AB, Samhall och Allianceplus AB. En hög andel av företagen är baserade i storstadsregionerna Stockholm, Västra Götaland och Skåne.

De senaste åren har städbranschen präglats av ökad konkurrens med prispress som följd. Flertalet aktörer beskriver låga inträdeshinder i branschen där det anses mycket enkelt att starta nytt företag.

Städtjänster säljs dels på en privat marknad, dels genom offentlig upphandling till bland annat staten, kommuner och landsting. Många aktörer uppger att de inte deltar i offentliga upphandlingar eftersom det i sådana upphandlingar ofta är stort fokus på lägsta pris, samt att processen kan vara komplicerad och att företagen inte anser sig tillräckligt stora för uppdragen.⁸

Vad gäller storleken på uppdrag visar utredningen att vissa uppdrag är så pass stora att alla städbolag inte har kapacitet att konkurrera om dem, exempelvis rikstäckande uppdrag. Samhall är verksamt i hela landet och har kapacitet att konkurrera om den typen av uppdrag.

Vidare visar utredningen att det generellt krävs viss lokal eller regional etablering för att kunna ta uppdrag på en ort. Orsaker till detta är bland annat att det ofta krävs lokalkontor för lager, arbetsledning och utbildningar samt att lokal etablering har påverkan på transport- och resekostnaderna. Marknadsaktörer har

---

⁷ Källa: Statistiska centralbyrån, tillgänglig på <http://www.scb.se/contentassets/5a2f688bbde24708b969634283d32131/antal-arbetsstallen-och-foretag/antal-arbetsstallen-fordelat-pa-bransch-sni-2007-och-storleksklass.xlsx>

⁸ Almega Städföretagen, *Branschrapport 2017 – Fakta och utveckling för städ och servicebranschen*, s. 24.

beskrivit att konkurrensen är svagare utanför storstäderna. Det stora flertalet företag verksamma inom städbranschen är små lokala företag som enbart tar uppdrag på en ort eller i en kommun.

Samhalls andel av städbranschens omsättning i Sverige uppskattas vara under fem procent, men kan vara mer betydande inom vissa områden. Samhalls andel av offentliga upphandlingar inom städtjänster uppskattas vara mellan fem och tio procent. Utöver offentliga upphandlingar har Samhall även vunnit ett flertal stora privata uppdrag med stor utbredning i hela landet, t.ex. städning av livsmedelsbutiker. Marknadsaktörer beskriver att denna typ av uppdrag är av viktig strategisk betydelse för att etablera eller utveckla verksamhet i ett område.

Merkostnadsersättningen

Kommissionen har, som nämnts ovan, inte kunnat utesluta att merkostnadsersättningen till Samhall är högre än vad som krävs för att täcka nettokostnaden för skyldigheten att tillhandahålla den aktuella tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse.⁹

Det har inte varit möjligt att utifrån Samhalls interna redovisning avgöra hur den internt fördelade merkostnadsersättningen per uppdrag förhåller sig till den faktiska merkostnaden.

Samhalls modell för prissättning

Enligt Samhall är företagets priskalkyl konstruerad för att uppfylla kraven på marknadsmässighet och konkurrensneutralitet och för att skapa en prisbild liknande den för ett genomsnittligt företag inom branschen, ett s.k. normföretag som inte uppbär Samhalls merkostnader. Då priskalkylen görs utifrån normföretagets kostnader för det aktuella uppdraget, baseras den i huvudsak inte på Samhalls faktiska kostnader och intäkter. Således räknas inte heller merkostnadsersättningen med i priskalkylen.

Konkurrensverket kan konstatera att Samhalls modell för priskalkylering i huvudsak liknar de olika modeller som konkurrenter använder sig av. Utredningen har visat att det centrala när man tar fram en priskalkyl är att uppskatta den tid det tar att städa det aktuella objektet, den s.k. avverkningsgraden. Avverkningsgraden skiljer sig åt bland annat beroende på lokaltyp, yta och vilken städmetod som används. Den beräknade tidsåtgången påverkas även av hur ofta ytan ska städas, dvs. frekvensen, hur stor yta beräkningen baseras på och hur restid och ställtid beräknas. Både Samhall och andra aktörer använder sig av systemstöd för att kalkylera tidsåtgång och pris, men det förekommer också manuellt gjorda sammanställningar.

---

⁹ Ärende SA.38469 (2017/E), punkt 50.

En annan viktig komponent vid prissättning är vilken timkostnad beräkningen utgår ifrån. Samhall har interna riktlinjer för vilken timkostnad som ska användas i en priskalkyl. Timkostnaden utgår från en schablonkostnad för städpersonal men innehåller även andra tillkommande kostnader samt vinst. Exempel på tillkommande kostnader är kostnader för städmaterial, arbetsledning och administration.

I en mindre andel av Samhalls priskalkyler används en kalkylmodell där kostnadskomponenter för tillkommande kostnader utöver personalkostnaden för städning manuellt läggs till av kalkyleraren. Samhall har i utredningen angett att detta hanteras av ett begränsat antal specialister för kalkylering.

Inom ramen för utredningen har Konkurrensverket granskat ett urval av priskalkyler från 2016 och 2017 för både offentliga upphandlingar och anbud till privata kunder. Urvalet av priskalkyler har gjorts med övervikt på uppdrag där det bedömts finnas en risk för avvikelser i kalkylerna eftersom Samhalls anbud varit betydligt lägre än konkurrenternas eller affärsmarginalen varit sämre. I några fall har Samhall dock inte kunnat lämna in efterfrågade priskalkyler. Granskningen visar att de värden som används i kalkylerna inte alltid överensstämmer med riktlinjerna. För Konkurrensverket framstår det därför inte som klart hur styrande dessa är i praktiken.

Samhall uppger också att företaget anpassar sina priser efter rådande marknadspris. I vissa fall innebär det att det offererade priset kan understiga det kalkylerade priset. I de fall där marknadspriset bedöms vara för lågt satt avstår Samhall ibland från att lämna anbud.

Samhall har under 2017–2018 vidtagit flera åtgärder för att säkerställa prissättningen samt uppföljningen av denna. Samhall justerade bland annat i januari 2018 sina riktlinjer gällande timkostnaden. Baserat på den granskning som gjorts bedömer Konkurrensverket att justeringen bör resultera i en höjning av timkostnaden för den mer vanligt förekommande timkostnadsmodellen.

Prisvariation på marknaden

Konkurrensverkets utredning visar på stora prisvariationer mellan anbud i offentliga upphandlingar. Prissättningen av ett städuppdrag är komplicerad och kalkyler bygger i många fall på erfarenhet från tidigare uppdrag. Prisvariationer kan också bero på hur upphandlingsunderlagen är utformade och om det finns otydligheter i dessa, men även på det enskilda företagens möjligheter att utreda vilken resursåtgång uppdraget kräver.

Marginalerna för företag i branschen är ofta små. Särskilt vid uppdrag som ses som strategiskt viktiga kan priserna vara mycket pressade. Utredningen tyder även på att prisnivån skiljer sig mellan olika områden och att den är lägre i storstadsområdena.

Pris jämfört med andra marknadsaktörer

Samhall samlar in och analyserar offentligt tillgänglig information om anbudspriserna i de offentliga upphandlingar där företaget har deltagit.

Konkurrensverkets kontakter med andra företag i städbranschen visar att Samhalls prisnivå upplevs ligga under nivån hos andra stora städbolag. Vissa företag uppger att de väljer att inte lägga anbud eller anpassar anbudet om de tror att Samhall kommer att delta i samma upphandling. Samtidigt framgår att det förekommer prispress på städmarknaden också från andra aktörer. Prispressen ses som hög även inom områden där Samhall inte är verksamt.

Konkurrensverket har analyserat om Samhalls prissättningsmodell genererar priser i nivå med konkurrenternas. I analysen har Konkurrensverket granskat upphandlingsstatistik för offentliga städupphandlingar, bland annat gällande andel vunna anbud och prisnivå.

Analysen av andel vunna upphandlingar i förhållande till konkurrenterna visar att Samhall i genomsnitt vinner offentliga upphandlingar i högre utsträckning än konkurrenterna. Analysen av prisnivån på lagda anbud visar att Samhalls pris i genomsnitt är något lägre än det genomsnittliga priset i aktuella upphandlingar. Prisanalysen visar också att variationerna i pris, mellan dels Samhall och konkurrenter men även Samhalls konkurrenter sinsemellan, kan vara stora. I vissa fall har Samhall ett pris som är betydligt lägre än konkurrenternas och i andra upphandlingar finns det konkurrenter som har ett pris som är betydligt lägre än Samhalls.

Upphandlingsstatistiken visar att antalet anbudsgivare i upphandlingar skiljer sig mellan länen. Andelen vunna anbud i vissa län är relativt hög.

Samhall använder samma prissättningsmodell i anbud till privata kunder som i offentliga upphandlingar, men har beträffande privata kunder inte tillgång till offentlig information om konkurrenternas priser.

Skäl för beslutet

Rättslig grund

Enligt 3 kap. 27 § KL får staten, en kommun eller ett landsting förbjudas att i en säljverksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur tillämpa ett visst förfarande om det snedvrider, eller är ägnat att snedvrída, förutsättningarna för en effektiv konkurrens. Förbud får också meddelas om förfarandet hämmar, eller är ägnat att hämma, förekomsten eller utvecklingen av en sådan konkurrens. Förbud får dock inte meddelas när det gäller förfaranden som är försvarbara från allmän synpunkt. För en kommun eller ett landsting kan även en verksamhet förbjudas om den inte är förenlig med annan lagstiftning. Verksamhetsförbud är dock inte möjligt för statlig säljverksamhet.

Ett eventuellt förbud enligt reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet är framåtriktad, dvs. den offentliga aktören kan endast förbjudas att fortsättningsvis tillämpa ett visst beteende.¹⁰

Genom statens ägande av samtliga aktier i Samhall är reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet tillämpliga enligt 3 kap. 28 § KL. Samhall är ett företag enligt 1 kap. 5 § KL som erbjuder städtjänster på marknaden. Således är det fråga om offentlig säljverksamhet på det sätt som avses i 3 kap. 27 § KL. Att Samhall är statligt ägt medför att endast förfaranden kan förbjudas.

En offentlig säljverksamhet bör prövas med utgångspunkt i beteendets långsiktiga verkningar på förutsättningarna för en effektiv konkurrens på den relevanta marknaden. De konkurrenssnedvridande eller konkurrenshämmande effekterna bör vidare vara av någon betydelse för att ett förbud ska kunna komma i fråga.¹¹

Relevant marknad

Vid bedömningen av en potentiell konkurrensbegränsning enligt 3 kap. 27 § KL är det konkurrensen på den relevanta marknaden som ska bedömas. Vid avgränsning av relevant marknad avgränsas dels produktmarknaden, dels den geografiska marknaden.¹² Den relevanta produktmarknaden omfattar de produkter som kunderna anser är utbytbara, dvs. sådana produkter som på grund av pris, funktion och egenskaper i övrigt kan tillfredsställa samma behov hos kunderna. Den relevanta geografiska marknaden omfattar det område inom vilket de berörda företagen tillhandahåller de relevanta produkterna, inom vilket konkurrensvillkoren är tillräckligt likartade och som kan skiljas från angränsande geografiska områden framför allt på grund av väsentliga skillnader i konkurrensvillkoren.¹³

Utredningen ger följande preliminära indikationer. Gällande produktmarknaden finns det indikationer på att vissa typer av städkontrakt skiljer sig från den övriga städmarknaden t.ex. genom sin storlek. Utredningen tyder även på att den geografiska marknaden skulle kunna avgränsas snävare än en övergripande nationell städmarknad. Konkurrensverket har dock inte gjort någon slutlig bedömning avseende avgränsningen av relevant marknad.

Samhalls prissättning

Samhalls kärnuppdrag består i att finna sysselsättning för de personer som Arbetsförmedlingen anvisar företaget. Detta förutsätter att Samhall vinner en del

¹⁰ Propositionen *Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden m.m.* (prop. 2008/09:231 s. 33).

¹¹ Propositionen *Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden m.m.* (prop. 2008/09:231 s. 37).

¹² Propositionen *Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden m.m.* (prop. 2008/09:231 s. 58).

¹³ Jfr Kommissionens tillkännagivande av definitionen av relevant marknad i gemenskapens konkurrenslagstiftning, EGT 1997/C 372/03, p. 7 och 8.

av de upphandlingar företaget deltar i. Samhall bör dock minimera de potentiella konkurrensproblem som följer av uppdraget.

Underprissättning anges i förarbetena som typexempel på beteende som kan snedvrída eller hämma konkurrensen.¹⁴ Ett exempel på att en offentlig aktör kan hämma konkurrensen är "*att privata företag på marknaden inte kan eller har svårt att arbeta inom ramen för vad som är ekonomiskt rimligt när den offentlige aktören sätter priser under självkostnadsnivå*".¹⁵

En sådan snedvridning eller ett sådant hämmande av konkurrensen riskerar att medföra att resurser fördelas ineffektivt, effektiva aktörer slås ut och att incitamenten för innovation och utveckling försvagas.

Kostnadstäckning

När det gäller Samhall är utgångspunkten för Konkurrensverkets bedömning att priserna bör täcka företagets kostnader förutom de merkostnader som följer av företagets samhällsnyttiga uppdrag och som ska täckas av bland annat merkostnadsersättningen. Mottagen ersättning ska alltså inte ytterligare påverka prisnivån på marknaden.

Som konstaterats under avsnittet om merkostnadsersättningen så har det inte varit möjligt att utifrån Samhalls interna redovisning avgöra storleken på merkostnaderna i förhållande till merkostnadsersättningen för de olika kunduppgifterna.

Då det saknas möjlighet att bedöma Samhalls prissättning utifrån dess intäkter och kostnader har utredningen fokuserats på om Samhalls kalkylmodeller och interna rutiner genererar priser i nivå med konkurrenternas.

Prissättning i förhållande till konkurrenterna

Konkurrensverkets granskning visar att Samhall har en utvecklad modell för prissättning och att modellen för priskalkylering i huvudsak liknar modeller som konkurrenter använder sig av. Granskningen visar vidare att det finns ett stort antal parametrar som behöver värderas vid varje anbuds lämning. Den visar också att de värden som används i kalkylerna inte alltid överensstämmer med Samhalls riktlinjer och att dessa riktlinjer innehåller en viss rörelsefrihet vilket medger att offererat pris kan understiga det kalkylerade priset.

Samhall samlar in och analyserar tillgänglig information om konkurrenternas priser i offentliga upphandlingar och skapar sig på så sätt en god uppfattning om hur företagets priser förhåller sig till konkurrenternas priser. Detta är en viktig

¹⁴ Propositionen *Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden m.m.* (prop. 2008/09:231 s. 36).

¹⁵ Propositionen *Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden m.m.* (prop. 2008/09:231 s. 57).

förutsättning för att Samhall ska kunna sätta priser i linje med de som råder på marknaden.

Utifrån den analys som Konkurrensverket gjort av andelen vunna upphandlingar och Samhalls prisnivå i förhållande till konkurrenternas förefaller Samhalls priser i genomsnitt vara något lägre än konkurrenternas.

Det har emellertid också framkommit att prissättning inom städmarknaden är komplicerad. Prisvariationen mellan olika företag i städupphandlingar är betydande.

Effekter av Samhalls prissättning

Risken för konkurrensbegränsande effekter beror bland annat på hur stor del av marknaden som berörs av den ifrågasatta prissättningen.

Som konstaterats tidigare utgör Samhalls försäljning en relativt begränsad andel av städbranschen i Sverige. Samhalls närvaro är dock större inom vissa områden. På vissa snävare marknader kan Samhall ha en förhållandevis hög marknadsandel.

Konkurrensverket bedömer dock att risken för att konkurrensen på någon snävare marknad skulle skadas, utifrån de begränsade indikationer på underprissättning som föreligger, minskas av att det finns ett betydande antal aktörer och låga etablerings- och expansionshinder i branschen.

Även det faktum att Samhall har ett begränsat uppdrag, och ett fastställt antal lönetimmar att generera sysselsättning för, begränsar Samhalls potentiella andel av marknaden och företagets möjligheter att expandera.

Slutsats

Sammantaget ger utredningen ingen tydlig indikation på att Samhall, givet de marknadsförhållanden som råder, vid prissättningen av sina städtjänster tillämpar kalkylmetoder och rutiner som riskerar att snedvrیدا eller hämma konkurrensen i den mening som avses i bestämmelsen om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet i 3 kap. 27 § KL.

Konkurrensverket finner sammanfattningsvis inte skäl att utreda ärendet vidare. I sin bedömning har Konkurrensverket även vägt in att Samhall har ändrat sina rutiner och riktlinjer för prissättning under 2017 och 2018 i syfte att ytterligare säkerställa en marknadsmässig prissättning.

Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Det utesluter inte heller att frågan återigen kan komma att utredas om Konkurrensverket finner skäl för detta.

Särskild talan/subsidiär talan

Konkurrensverkets beslut att inte utreda det misstänkta konkurrensproblemet ytterligare kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § KL.

De företag som berörs av förfarandet kan däremot på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad enligt 3 kap. 2 § eller 3 kap. 32 § KL.

Särskild talan om förbud mot missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § KL (eller enligt artikel 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Subsidiär talan om förbud mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § KL väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit sakkunniga Karin Larsson.

Rikard Jermsten

Karin Larsson

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

Kopia till:
Samhall AB